

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-459/11-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace
Sídlo:	Komenského 196, 345 61 Staňkov
IČ:	70 986 754
Identifikátor:	600 065 545
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Jaroslavem Šobrem, pověřeným ředitelem školy
Zřizovatel:	město Staňkov, Náměstí T.G.M. 35, 345 61 Staňkov
Místo inspekční činnosti:	Komenského 196, Staňkov
Termín inspekční činnosti:	6. – 8. června a 13. června 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace, vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní jídelny a školní družiny. K termínu inspekce navštívilo ZŠ 350 žáků, průměrná naplněnost šestnácti tříd činila 22 žáků. Povolená kapacita školy (480) je využívána ze 73 %. Kapacita školní družiny (50) je dlouhodobě naplněna a vzhledem ke zvyšujícímu se počtu žáků na 1. stupni nepokrývá v současnosti zájem rodičů.

Od poslední inspekce konané v říjnu 2009 došlo k personálním změnám ve vedení školy. Dne 25. června 2010 rezignovala na funkci zástupkyně ředitelky, k 30. červnu 2010 odvolal zřizovatel z funkce ředitelku. Řízením školy byl pověřen člen pedagogického sboru, a to od 1. července 2010 do doby jmenování nového ředitele, který vzejde z konkurzního řízení. Do data konání inspekce nebyl konkurz zřizovatelem vyhlášen. Pověřený ředitel jmenoval s účinností od 1. července 2010 svou zástupkyni. Ve škole nyní působí 21 učitelů a 2 vychovatelky školní družiny.

Žáci 1. – 4. a 6. – 9. ročníku jsou vzděláváni podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV), žáci 5. ročníku dle dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola. Ke dni konání inspekce bylo evidováno celkem 46 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), kteří jsou vzděláváni na základě vytvořených individuálních vzdělávacích plánů formou integrace do běžných tříd.

V oblasti materiálních podmínek nastal za poslední dva roky dílčí posun. Proběhla závěrečná etapa modernizace ve staré budově – v roce 2010 byly dokončeny poslední dvě učebny (výměna oken, dveří, umyvadel, svítidel, renovace stěn a podlah). V rámci projektové činnosti získala škola 13 nových notebooků, interaktivní tabuli s projektorem a fotografický přístroj.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

V ŠVP ZV, který prošel formální analýzou v březnu 2009, je deklarován důraz na vytvoření základu pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě žáků. Obsah jednotlivých vzdělávacích oborů je vhodně doplňován účastí školy v různých programech (např. Kreativní demokratická škola, Les a klimatické změny, Den Země, Aktivní škola) a bohatou nabídkou zájmových útvarů. Možnost určité profilace umožňuje žákům druhého stupně výběr z 11 volitelných předmětů. Do rozvrhu hodin byl v letošním školním roce zařazen i volitelný předmět informatika, přestože není uveden v nabídce volitelných předmětů v ŠVP ZV. Kromě mateřského jazyka jsou žáci od 3. ročníku vzděláváni v anglickém a německém jazyce dle vlastního výběru, v 7. – 9. ročníku si mohou zvolit druhý cizí jazyk. Škola nepředložila doklad o tom, že došlo v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) k prokazatelnému upozornění zákonných zástupců žáků 3. a 4. ročníků, kteří si zvolili německý jazyk, na skutečnost, že při přechodu na jinou základní či střední školu nemusí být zajištěna návaznost na tento cizí jazyk. Další nedostatek v ŠVP ZV byl zjištěn při kontrole obsahu učebních osnov, ve kterých chybí rozpracování některých vyučovacích předmětů do ročníků.

Přijímací řízení k základnímu vzdělávání a organizace vzdělávání odpovídají právním předpisům. V šesté třídě je vyučováno 33 žáků, proto udělil zřizovatel školy v souladu s ustanovením školského zákona výjimku z počtu žáků.

Hospitované hodiny matematiky, prvouky a přírodovědy na prvním stupni byly vedeny kvalifikovanými pedagogy. Většina z nich zařazovala do výuky různé formy a metody (frontální práce, práce ve skupinách, samostatná práce, řešení problémových úkolů, myšlenková mapa, prezentace výsledků práce skupin apod.), jejichž využití však nebylo v některých případech dostatečně promyšlené a efektivní (pro práci skupin nebyla stanovena jasná pravidla a kritéria hodnocení, nedostatečnou organizací činností klesal zájem žáků o proces aktivního učení apod.). Někteří učitelé podněcovali žáky k přemýšlení a k využívání vlastních poznatků a zkušeností, jiní jim však předkládali hotová fakta a vlastní zobecnění. Nedostatkem převážné většiny sledovaných hodin bylo minimální využití pomůcek a názoru. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byl zaznamenán v malé míře. Kladem výuky bylo průběžné formativní hodnocení žáků pedagogem a vedení žáků k různým formám sebehodnocení.

Struktura převážné většiny sledovaných hodin cizích jazyků byla dobře propracovaná a odpovídala stanoveným cílům. Učební činnosti na sebe logicky navazovaly, spád a tempo výuky učitelé vhodně přizpůsobovali možnostem žáků. Výklad učiva a potřebná vysvětlení podávali přístupnou formou, ojediněle s nesprávným používáním cizího jazyka z hlediska fonetického a mluvnického. Zařazené metody a formy práce byly z větší části efektivní a vedly k vytváření a rozvoji klíčových kompetencí, žáci projevovali dobrou úroveň znalostí a spontánně se zapojovali do nabízených činností. Využití vhodných metodických materiálů a pomůcek podporovalo jejich vnitřní motivaci k učení. Zaznamenána byla péče o žáky se SVP. Rezervy byly shledány v hodnocení, kdy pouze část učitelů hodnotila žáky způsobem, který jim umožnil vnímat vlastní pokrok. Jedna z hospitovaných hodin cizího jazyka byla pedagogem vedena z větší části v českém jazyce, organizační a obsahová část hodiny nebyla dostatečně propracovaná, výuku narušovaly opakované projevy nekázně žáků.

V rámci hospitační činnosti byla sledována výuka matematiky v 6. – 9. ročníku. Všechny hodiny proběhly v dobrém až výborném pracovním klimatu. Vztah mezi vyučujícími a žáky byl korektní. Učivo bylo prezentováno věcně správně, jen ojediněle se při procvičování objevily nepřesnosti v užívání matematické terminologie. V jedné hodině byla sledována i skupinová práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Práce s chybou a průběžné hodnocení žáků mělo většinou pozitivní motivační účinek. Prvky vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků nebyly využity.

Hospitované hodiny zeměpisu a dějepisu na druhém stupni byly realizovány převážně frontální formou. Vyučující vhodně doplňovali výklad problémovými otázkami, podněcovali žáky k logickému vyvozování souvislostí a využívali dostupné pomůcky, či dotykovou interaktivní tabuli. V jedné ze sledovaných hodin nerespektovali žáci osobnost pedagoga, a z toho důvodu nevedly zvolené metody k očekávanému výstupu. V ostatních hodinách byla pravidla komunikace mezi učiteli a žáky dodržována, výuka byla z větší části podnětná.

Poradenská činnost školy je zajišťována výchovnou poradkyní (dále VP) a metodickou prevencí rizikového chování žáků, obě splňují požadavky odborné kvalifikace pro výkon svých funkcí. Výchovná poradkyně pracuje podle ročního plánu, jehož zaměřením jsou aktivity směřující k profesní orientaci žáků (např. účast v projektu „Aktivní motivace žáků pro vzdělávání v technických oborech“, spolupráce s úřadem práce, seznamování žáků s dalšími možnostmi studia a s postupem při podávání přihlášek

apod.). Plán VP se dále orientuje na péči o žáky se SVP a o žáky talentované. V loňském školním roce získala škola vlastní aktivitou finanční prostředky z projektu „Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami integrovaných na základní škole“, v jehož rámci je 37 žákům poskytována v odpoledních hodinách (tj. mimo učební plán) příslušná péče, která je zajišťována třemi pedagogy školy se speciálně pedagogickou kvalifikací a dvěma pedagogy proškolenými v kurzu pořádaném PPP Domažlice. Mimořádně nadané žáky v současné době škola nevykazuje, talentovaní žáci se zapojují do různých soutěží a mimoškolních aktivit, kde mohou uplatňovat a rozvíjet svůj zájem.

Bezpečnosti a ochraně žáků před nežádoucími jevy škola věnuje dostatek pozornosti. Zpracovaný minimální preventivní program školy zahrnuje všechny cílové skupiny a nabídku vhodných aktivit a akcí pro konkrétní školní rok. Pro žákovské kolektivy jsou pořádány ve spolupráci s PPP Domažlice a okresní metodičkou prevence zážitkové kurzy, projekty (např. Spokojená třída) a další akce. Na realizaci preventivních aktivit se podílejí i někteří žáci 9. ročníku, kteří se v rámci Peer programu zaměřili např. v letošním školním roce na prevenci kyberšikany. Škola se orientuje na podporu zdravého životního stylu, rozvoj sociálních dovedností žáků a na prevenci projevů nežádoucího chování. Zásady bezpečného chování žáků jsou stanoveny ve školním řádu. Poučení o bezpečnosti je prokazatelně zaznamenáno v třídních knihách. Kniha úrazů je vedena. Míra úrazovosti žáků se dlouhodobě pohybuje mezi 4,2 – 6,2 %.

Úroveň výsledků vzdělávání je školou sledována a vyhodnocována. Učitelé některých vyučovacích předmětů připravují vlastní prověrky za účelem ověření míry zvládnutí učiva, cílem není klasifikace žáků. Žákům s projevy školní neúspěšnosti je nabízeno doučování. Platná pravidla hodnocení výsledků vzdělávání jsou většinou dodržována, ojediněle bylo při kontrole žákovských knížek zjištěno, že některými vyučujícími je klasifikován stupněm nedostatečný i nedonesený domácí úkol či nepřinesení pomůcek (např. textilu na pracovní činnosti). Nedostatečná domácí příprava žáka je pak zohledněna dvakrát – při klasifikaci a při udělení kázeňského opatření za časté zapomínání.

Z celkového počtu 346 žáků na konci školního roku 2009/2010 prospělo s vyznamenáním 215, prospělo 130, neprospěl 1 žák. V porovnání s předchozími školními roky došlo k poklesu počtu neprospívajících žáků a žáků, kterým byla snížena známka z chování. Ze 41 vycházejících jich bylo ke střednímu vzdělávání přijato 40 (do čtyřletého gymnázia 2, do ostatních oborů vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou 28 a do oborů s výučním listem 10).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy probíhá v souladu se zápisem do školského rejstříku s výjimkou provedení změny údajů týkajících se pověřeného ředitele školy. Žádost o zápis změny v údajích byla podána v době inspekce. Ve způsobu řízení školy zatím není, vzhledem k velmi krátké praxi vedoucích pracovníků, patrné strategické plánování. Ředitel školy většinu koncepčních dokumentů převzal po bývalém vedení školy nebo je částečně aktualizoval. Vzhledem k dočasnému pověření k výkonu funkce se zaměřil především na zajištění organizace běžného chodu školy.

Vlastní hodnocení školy vypracované za školní roky 2007/2008 – 2009/2010 neobsahuje návrhy opatření, které by vedly k řešení slabých stránek školy. Při kontrole dokumentace byly zjištěny nedostatky ve školním řádu, který nabyl účinnosti dne

1. 9. 2010 a neobsahoval pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. V průběhu inspekce byl o tuto část doplněn a zbývá jej předložit k projednání pedagogické radě a ke schválení školské radě. Ostatní povinná dokumentace školy je vedena v požadované kvalitě.

Kontrolní činnost je plánována pro jednotlivé oblasti bez časového vymezení. Nedostatky zjištěné v průběhu inspekce dokládají, že současné kontrolní mechanismy nejsou plně účinné. Hospitace prováděné pověřeným ředitelem a zástupkyní měly převážně monitorovací funkci.

Organizační struktura a delegování pravomocí na další pedagogické pracovníky odpovídá velikosti a potřebám subjektu. Z inspekčních rozhovorů s pedagogy a ze zápisů porad metodických komisí však bylo patrné, že vzájemnou spolupráci učitelů narušují vážně poškozené vztahy v pedagogickém sboru, narušeno je tím i fungování vnitřního informačního systému. V dokumentech školy nebyla nalezena zřejmá systémová opatření, která by na daný stav reagovala.

Personální předpoklady školy pro naplňování cílů ŠVP ZV jsou velmi dobré, 86 % učitelů splňuje podmínky odborné kvalifikace. Z důvodu změny na vedoucích pozicích se oproti minulému školnímu roku snížila míra předmětové specializace, a to především na druhém stupni. Pedagogickým pracovníkům je s ohledem na finanční a organizační podmínky školy umožněno využívat nabídky dalšího vzdělávání. Dva pedagogové v současné době studují na vysoké škole. Pověřený ředitel školy ukončil v dubnu 2011 vzdělávací program „Studium pro ředitele škol a školských zařízení“. Začínajícím učitelům je věnována odpovídající péče.

Rodiče jsou pravidelně seznamováni s výsledky vzdělávání žáků na informativních schůzkách, prostřednictvím žákovské knížky, dle potřeby pak telefonicky či osobně. Spolupráce se Školskou radou probíhá podle příslušných ustanovení školského zákona. Ve škole je zřízen žákovský parlament, jehož členové mají možnost při jednání s pověřeným ředitelem vyjádřit svoje připomínky či náměty k chodu školy. Škola pokračuje v bohaté nabídce školních a mimoškolních aktivit, v účasti v grantových programech uskutečňovaných i v součinnosti s dalšími základními školami a v rozvoji vztahů s tradičními partnery. V tomto školním roce byla navázána nová spolupráce se Základní školou speciální Diakonie ČCE Merklín a bylo obnoveno vydávání školního časopisu.

Materiální podmínky školy jsou velmi dobré. Pro potřeby výuky je k dispozici celkem 27 učeben, z toho 2 vybavené multimediální a počítačovou technikou a 10 odborných. V počítačové učebně je 20 žákovských pracovních stanic připojených prostřednictvím lokální sítě na internet. Ke zlepšení vybavení ICT přispěje účast v projektu EU peníze školám, který byl již schválen. V současné době probíhají přípravné práce pro jeho realizaci, která započne 1. 9. 2011.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Dodržuje rovné podmínky při přijímání ke vzdělávání. Vytváří bezpečné prostředí pro žáky a přijímá opatření k minimalizaci rizikových jevů.

Pověřený ředitel zajistil organizaci školního roku a běžný chod školy. Dílčí rizika byla zjištěna v oblasti kontrolní činnosti. Spolupráce pedagogů je narušena poškozenými interpersonálními vztahy.

V převážné části sledované výuky bylo zaznamenáno pozitivní pracovní klima a uplatňování různých metod a forem práce, jejichž efektivita však měla rozdílnou úroveň. Individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se projevil jen v části hospitovaných hodin, jejich speciálně pedagogická podpora je zajišťována zejména prostřednictvím individuální a skupinové nápravné péče v odpoledních hodinách v rámci projektu ESF.

V průběhu inspekční činnosti byly zjištěny tyto nedostatky:

- a) výčet volitelných předmětů v ŠVP ZV neodpovídá jejich zařazení do rozvrhu
- b) ŠVP ZV neobsahuje rozpracování učebních osnov některých vyučovacích předmětů do ročníků
- c) nebyl předložen doklad o tom, že došlo v souladu s RVP ZV k prokazatelnému upozornění zákonných zástupců žáků 3. a 4. ročníků vyučovaných německému jazyku na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu na jinou základní či střední školu
- d) školní řád neobsahoval pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (v průběhu inspekce byl o tuto část doplněn, dosud však nebyl předložen k projednání pedagogické radě a ke schválení školské radě)

Na základě inspekčního zjištění je třeba:

1. stanovit opatření k nedostatkům zjištěným při posouzení ŠVP ZV dle § 5 odst. 1 školského zákona
2. stanovit opatření k nedostatkům zjištěným při naplňování povinností ředitele školy dle § 164 odst. 1 písm. b)
3. stanovit opatření k nedostatkům zjištěným při posouzení školního řádu dle § 164 odst. 2 a § 168 odst. 1 písm. c)

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 29. 7. 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Klatovech dne 4. 7. 2011

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Majerová v. r.

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Motlíková v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Nováček v. r.

Mgr. Miroslava Siváková, školní inspektorka

Siváková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Staňkově dne 11. 7. 2011

Mgr. Jaroslav Šobr, pověřený ředitel školy

Jaroslav Šobr v. r.